

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
NUTARIMAS
DĖL VALSTYBĖS DUOMENŲ AGENTŪROS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

2022 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 22 straipsnio 9 punktu, 29¹ straipsnio 4 dalimi ir Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 4 straipsnio 3 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Valstybės duomenų agentūros nuostatus (pridedama).
2. Pavesti Valstybės duomenų agentūros generaliniam direktoriui patvirtinti Valstybės duomenų agentūros administracijos struktūrą.
3. Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. birželio 6 d. nutarimą Nr. 528 „Dėl Lietuvos statistikos departamento nuostatų patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.
4. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja 2023 m. sausio 1 d.

Ministras Pirmininkas

Finansų ministras

VALSTYBĖS DUOMENŲ AGENTŪROS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybės duomenų agentūra (toliau – Agentūra) yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstaiga.
2. Agentūra yra biudžetinė įstaiga, kurios juridinio asmens kodas Juridinių asmenų registre 188600177 ir kuri turi sąskaitą banke, antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir savo pavadinimu „Valstybės duomenų agentūra“. Agentūros buveinės adresas – Vilnius, Gedimino pr. 29.
3. Agentūra finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų ir kitų teisės aktuose nustatytų finansavimo šaltinių.
4. Agentūros savininkė yra valstybė. Agentūros savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija yra Vyriausybė, kuri atlieka Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatyme nustatytas funkcijas.
5. Agentūros vieši pranešimai skelbiami Agentūros interneto svetainėje *stat.gov.lt*, oficialiose socialinių tinklų svetainėse ir teisės aktų nustatytais atvejais kitose visuomenės informavimo priemonėse.
6. Agentūra veikia finansų ministrui pavestose oficialiosios statistikos valdymo ir valstybės duomenų valdysenos srityse.
7. Valstybės duomenų agentūros nuostatai (toliau – Nuostatai) keičiami Vyriausybės nutarimu.

II SKYRIUS AGENTŪROS VEIKLOS TIKSLAI IR FUNKCIJOS

8. Agentūros veiklos tikslai:
 - 8.1. dalyvauti formuojant ir įgyvendinti bendrą valstybės politiką oficialiosios statistikos metodologijos ir organizavimo srityje;
 - 8.2. koordinuoti oficialiosios statistikos organizavimą, statistinės informacijos rengimą pagal Oficialiosios statistikos programos I dalį;
 - 8.3. dalyvauti formuojant ir įgyvendinti valstybės politiką valstybės duomenų valdysenos srityje;
 - 8.4. koordinuoti valstybės duomenų tvarkymą pagal Valstybės duomenų valdysenos programą.
9. Agentūra, siekdama Nuostatų 8.1 papunktyje nustatyto veiklos tikslo, atlieka šias funkcijas:
 - 9.1. nustato statistinių stebėjimų formas ir būdus;
 - 9.2. skleidžia oficialiosios statistikos vartotojams statistinę informaciją, atspindinčią demografinės, socialinės ir ekonominės raidos ir aplinkos tendencijas bei pokyčius, įvairiomis formomis ir būdais;
 - 9.3. skelbia pagal Oficialiosios statistikos programos I dalį parengtą statistinę informaciją Oficialiosios statistikos portale;
 - 9.4. teikia oficialiosios statistikos vartotojams statistinę informaciją, parengtą kitaip, nei nustatyta Oficialiosios statistikos programos I dalyje, jeigu oficialiosios statistikos vartotojai padengia tokios statistinės informacijos rengimo sąnaudas;

9.5. diegia tarptautinius statistinius klasifikatorius, standartus ir metodus, siekdama užtikrinti suderintos ir palyginamos statistinės informacijos rengimą ir sklaidą, Vyriausybės pavedimu tvarko Centrinę klasifikatorių duomenų bazę;

9.6. dalyvauja ir pagal kompetenciją teikia siūlymus Europos Sąjungos ir tarptautinių organizacijų veikloje tobulinant ir plėtojant Europos Sąjungos ir tarptautinę statistiką, prisideda prie tarptautinių organizacijų statistikos programų įgyvendinimo ir tarptautinės statistikos plėtros;

9.7. rengia pasiūlymus dėl oficialiosios statistikos srities teisės aktų projektų, teikia išvadas kitoms valstybės institucijoms ar įstaigoms dėl jų parengtų teisės aktų oficialiosios statistikos srityje projektų ir dėl teisinio reguliavimo tobulinimo oficialiosios statistikos srityje;

9.8. rengia Lietuvos Respublikos poziciją Europos Sąjungos institucijose ir jų darbo grupėse ar komisijose, komitetuose nagrinėjamaiais klausimais oficialiosios statistikos srityje, teikia išvadas ir pasiūlymus kitoms valstybės institucijoms ir įstaigoms dėl jų rengiamų pozicijų oficialiosios statistikos srityje;

9.9. atstovauja Lietuvos Respublikos interesams Europos Sąjungos institucijose ir jų darbo grupėse ar komisijose, komitetuose, tarptautinėse organizacijose oficialiosios statistikos srityje.

10. Agentūra, siekdama Nuostatų 8.2 papunktyje nustatyto veiklos tikslo, atlieka šias funkcijas:

10.1. nustato kitų oficialiąją statistiką tvarkančių įstaigų statistinės veiklos koordinavimo ir kontrolės procedūras;

10.2. sudaro su kitomis oficialiąją statistiką tvarkančiomis įstaigomis susitarimus dėl oficialiosios statistikos organizavimo, kokybės užtikrinimo ir sklaidos;

10.3. organizuoja kitų oficialiąją statistiką tvarkančių įstaigų parengtos statistinės informacijos ir statistinių rodiklių metainformacijos skelbimą Oficialiosios statistikos portale;

10.4. koordinuoja kitų oficialiąją statistiką tvarkančių įstaigų statistinių duomenų ir (ar) statistinės informacijos perdavimą Europos Sąjungos statistikos tarnybai, tarptautinėms organizacijoms;

10.5. nustato statistinės atskaitomybės naštos vertinimo tvarką ir užtikrina jos taikymą kitose oficialiąją statistiką tvarkančiose įstaigose, teikia kitoms oficialiąją statistiką tvarkančioms įstaigoms rekomendacijas dėl statistinės atskaitomybės naštos mažinimo.

11. Agentūra, siekdama Nuostatų 8.3 papunktyje nustatyto veiklos tikslo, atlieka šias funkcijas:

11.1. atlieka darbus pagal Valstybės duomenų valdysenos programą;

11.2. skelbia valstybės duomenų pagrindu parengtą informaciją Oficialiosios statistikos portale;

11.3. dalyvauja ir pagal kompetenciją teikia siūlymus rengiant Lietuvos Respublikos poziciją Europos Sąjungos institucijose ir jų darbo grupėse ar komisijose nagrinėjamaiais klausimais valstybės duomenų valdysenos srityje, taip pat teikia išvadas ir pasiūlymus valstybės institucijoms ir įstaigoms dėl jų rengiamų pozicijų valstybės duomenų valdysenos srityje;

11.4. rengia pasiūlymus dėl valstybės duomenų valdysenos srities teisės aktų projektų, teikia išvadas kitoms valstybės institucijoms ar įstaigoms dėl jų parengtų teisės aktų valstybės duomenų valdysenos srityje projektų ir dėl teisinio reguliavimo tobulinimo valstybės duomenų valdysenos srityje;

11.5. tvarko, analizuoja valstybės duomenis įgyvendindama valstybei svarbius tikslus ir uždavinius;

11.6. rengia, tvirtina ir Oficialiosios statistikos portale skelbia Agentūros atliekamų Valstybės duomenų valdysenos programos darbų tvarkų aprašus;

11.7. teikia valstybės duomenų vartotojams valstybės duomenis, būtinus Oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje nustatytiems tikslams pasiekti, per Valstybės duomenų valdysenos informacinę sistemą.

12. Agentūra, siekdama Nuostatų 8.4 papunktyje nustatyto veiklos tikslo, atlieka šias funkcijas:

12.1. teikia valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, įmonėms, organizacijoms bei kitiems juridiniams asmenims siūlymus dėl valstybės duomenų valdymo, tvarkymo ir naudojimo bei bendradarbiauja su jais;

12.2. sudaro viešą valstybės duomenų metaduomenų katalogą, skirtą valstybės duomenų vartotojų poreikiams patenkinti siekiant Oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje nurodytų tikslų;

12.3. prižiūri Valstybės duomenų valdymo platformos naudojimą, rengia rekomendacijas ir priima sprendimus dėl efektyvaus jos išteklių naudojimo.

13. Agentūra taip pat atlieka šias funkcijas, kiek tai susiję su jai nustatytais veiklos tikslais:

13.1. nagrinėja Agentūros gautus valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų juridinių ar fizinių asmenų raštus, paklausimus, pasiūlymus, pareiškimus, skundus;

13.2. pradeda administracinių nusižengimų teiseną, atlieka administracinių nusižengimų tyrimą, surašo administracinių nusižengimų protokolus, nagrinėja Agentūros kompetencijai priskirtas administracinių nusižengimų bylas;

13.3. atlieka Oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nustatytas funkcijas;

13.4. atlieka Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo 15 straipsnio 3 dalyje Vyriausybės įgaliotai institucijai pavestas funkcijas;

13.5. atlieka Lietuvos Respublikos pakartotinio sveikatos duomenų naudojimo įstatymo 3–7, 9–11, 13, 16, 17 straipsniuose Vyriausybės įgaliotai institucijai pavestas funkcijas;

13.6. įgyvendina organizacines ir technines priemones, užtikrinančias statistinių duomenų ir statistinės informacijos apsaugą ir konfidencialumą, taip pat įgyvendina organizacines ir technines priemones, užtikrinančias valstybės duomenų apsaugą;

13.7. koordinuoja Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 metų įgyvendinimo stebėsenai vykdyti reikalingų statistinių rodiklių rengimą ir sklaidą;

13.8. atlieka kitas įstatymuose, Vyriausybės nutarimuose, Ministro Pirmininko potvarkiuose, esant ekstremaliajai situacijai ir (ar) įvykiui – operacijų vadovo sprendimuose nustatytas funkcijas.

III SKYRIUS AGENTŪROS TEISĖS

14. Agentūra, siekdama jai nustatytų veiklos tikslų ir atlikdama jai nustatytas funkcijas, turi šias teises:

14.1. Oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje ir 10 straipsnyje nustatytas teises;

14.2. gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, įmonių, organizacijų bei kitų juridinių asmenų informaciją apie numatomus darbus, reikalingus Valstybės duomenų valdysenos programai rengti;

14.3. prireikus kviešti ekspertų, teikti ekspertinę pagalbą oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įgyvendinimo, plėtos ir tobulinimo srityse;

14.4. bendradarbiauti su valstybės ir savivaldybių institucijomis ir įstaigomis atliekant su oficialiąja statistika ir valstybės duomenų valdysena susijusius darbus pagal sutartis;

14.5. pasitelkti kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, nevalstybinių organizacijų, valstybės įmonių atstovų ir specialistų Agentūros sprendžiamoms problemoms nagrinėti bei sudaryti komisijas ir darbo grupes;

14.6. gauti iš kitų oficialiąją statistiką tvarkančių įstaigų parengtą statistinę informaciją, metaduomenis ir juos skleisti Oficialiosios statistikos portale;

14.7. organizuoti ir atlikti visuotinius surašymus, prireikus tam pasitelkti klausėjus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas Vyriausybės nustatyta tvarka;

14.8. tikrinti, kaip kitos oficialiąją statistiką tvarkančios įstaigos laikosi Europos statistikos praktikos kodekso principų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių oficialiąją statistiką;

14.9. teikti aukštosioms mokykloms ar mokslinių tyrimų institutams naudotis mokslo tikslais statistinius duomenis pagal sutartis Agentūros generalinio direktoriaus nustatyta tvarka;

14.10. sudaryti tarpusavio susitarimus su Lietuvos banku dėl Oficialiosios statistikos programos įgyvendinimo ir Lietuvos banko atliekamų Europos statistikos programos statistinių tyrimų;

14.11. atlikti eksperimentinius (bandomuosius, atliekamus taikant naujus statistinių duomenų tvarkymo metodus, į Oficialiosios statistikos programos I dalį neįtrauktus) statistinius tyrimus;

14.12. gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, įmonių, organizacijų bei kitų juridinių asmenų valstybės informacinių išteklių metaduomenis, teikti techninę, metodinę pagalbą juos rengiant;

14.13. nustatyti valstybės duomenų teikimo būdus.

15. Agentūra gali turėti ir kitų teisės aktuose jai suteiktų teisių, susijusių su jos veiklos tikslais ir funkcijomis.

IV SKYRIUS AGENTŪROS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

16. Agentūros veikla organizuojama vadovaujantis Vyriausybės nustatyta tvarka parengtu strateginiu veiklos planu, kurį tvirtina finansų ministras, ir metiniu veiklos planu, kurį tvirtina Agentūros generalinis direktorius, suderinęs su finansų ministru. Strateginis ir metinis veiklos planai įgyvendinami ir jų įgyvendinimo stebėseną, rezultatų vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektus rezultatus atliekami Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo nustatyta tvarka.

17. Agentūrai vadovauja generalinis direktorius, kuris į pareigas priimamas ir iš pareigų atleidžiamas Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka.

18. Agentūros administracijos struktūrą tvirtina Agentūros generalinis direktorius.

19. Laikinai nesant Agentūros generalinio direktoriaus, jo funkcijas atlieka pirmasis generalinio direktoriaus pavaduotojas, o jo nesant – kitas generalinio direktoriaus pavaduotojas generalinio direktoriaus pavedimu.

20. Agentūros generalinis direktorius vadovauja Agentūros administracijos padaliniais tiesiogiai ar per savo pavaduotojus. Generalinio direktoriaus pavaduotojai tiesiogiai pavaldūs ir atskaitingi generaliniam direktoriui. Generalinio direktoriaus pavaduotojai organizuoja ir kontroliuoja savo kuruojamų administracijos padalinių vadovų darbą, koordinuoja šių padalinių veiklą, atlieka kitas generalinio direktoriaus jiems pavestas funkcijas.

21. Agentūros generalinis direktorius:

21.1. užtikrina Agentūrai nustatytų veiklos tikslų pasiekimą ir funkcijų atlikimą;

21.2. prižiūri teisės aktų, reglamentuojančių oficialiąją statistiką ir valstybės duomenų valdyseną, vykdymą;

21.3. organizuoja ir koordinuoja Vyriausybės ir Ministro Pirmininko pavedimų vykdymą;

21.4. priima įsakymus, sprendimus ir vykdo jų įgyvendinimo priežiūrą;

21.5. Vyriausybės nustatyta tvarka atsiskaito už Agentūros veiklą, Vyriausybės ar finansų ministro reikalavimu atsiskaito už savo veiklą;

21.6. priima sprendimus dėl efektyvaus Agentūros išteklių panaudojimo;

21.7. nustato generalinio direktoriaus pavaduotojų kuruojamas sritis;

21.8. tvirtina Agentūros vidaus tvarkos taisykles, Agentūros darbo reglamentą, kitus vidaus administravimo dokumentus;

21.9. organizuoja racionalų Agentūros lėšų ir turto naudojimą, veiksmingą Agentūros vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, veikimą ir tobulinimą;

21.10. atlieka Oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje ir kituose teisės aktuose jam nustatytas funkcijas.

22. Oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo 7 straipsnyje nustatyta tvarka Agentūroje gali būti sudaromas Valstybės duomenų agentūros patariamasis organas – Statistikos kolegija.

23. Oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo 8 straipsnyje nustatyta tvarka Agentūroje gali būti sudaromas Valstybės duomenų agentūros patariamasis organas – Valstybės duomenų valdymo kolegija.

24. Agentūros vidaus auditą atlieka Lietuvos Respublikos finansų ministerijos centralizuoto vidaus audito tarnyba.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Agentūra reorganizuojama, likviduojama ar pertvarkoma Lietuvos Respublikos civilinio kodekso, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo ir Biudžetinių įstaigų įstatymo nustatyta tvarka.
